

יבא את רעהו ביער", ומפסוק זה יש ללמוד שפרשה זו אמורה בכל ד"בר מיעל ליער" [כל אדם שהוא בר יכולת להכנס ליער].

וסומא נמי, "בר מיעל ליער" הוא. ואם כן כבר יש לרבות מפסוק זה את הסומא.

ואי אמרת שמהפסוק "בלא ראות" דרשינן לרבות את הסומא, אם כן יהיה קשה, מדוע צריך לכך דרשה מיוחדת?

דהלא מ"יער" נפקא ליה.

אלא, שמע מינה שיש לדרוש את הפסוק "בלא ראות" — פרט לסומא.

ורבי מאיר סבר, שבפרשת רוצח כתיב "בכלי דעת". ומפסוק זה יש ללמוד שפרשה זו אמורה בכל ד"בר מידעל ידי [כל אדם שהינו בר ידיעה], וסומא לאו "בר מידעל ידי הוא. ואם כן, כבר יש למעט מפסוק זה את הסומא.

ואי אמרת שמהפסוק "בלא ראות" דרשינן פרט לסומא, אם כן יהיה קשה, מדוע צריך

רבי מאיר אומר: לרבות את הסומא — כיון שאף הסומא יכול לחוש באדם הנמצא בקרבתו, הרי הוא נחשב כאדם המסוגל לראות באופן חלקי, והרי הוא נכלל בכלל פרשת רוצח נפש בשוגג.

נמצא, שדברי רבי מאיר סותרים זה את זה, שברישא של המשנה אמרינן לפי כולי עלמא שכל זמן שלא ידע הבעל שאפשר להפר נדרים אין זה נקרא יום שמעו, ונמצא שידיעה חלקית אינה נחשבת ידיעה. ואילו בברייתא סובר רבי מאיר שידיעה חלקית נחשבת ידיעה, ומשום כך הסומא נחשב כאדם שיכול לראות.⁽²⁸⁾

פג-א ומתריצין:

אמר רבא, אין לדמות את שני הדברים. הכא מעניניה דקרא והכא מעניניה דקרא [כל פרשה וענינה], ואין המחלוקת בין רבי מאיר לרבי יהודה האם ידיעה חלקית נחשבת ידיעה, אלא מחלוקתם היא כיצד לדרוש את הפסוקים בפרשת רוצח בשוגג.

רבי יהודה סבר, גבי רוצח כתיב "ואשר

שבו נודע לו ידיעה גמורה נחשב יום שמעו. וברישא שכתוב "יפר", זהו לפי ב' הדעות, הכוונה שיפר רק בעת שנודע לו שאפשר להפר נדרים. כי שם לכולי עלמא, כל זמן שלא ידע שאפשר להפר נדרים, אין זה נחשב יום שמעו. ורק ביום שנודע לו אז זה נחשב יום השמיעה.

28. זהו לפי הפירוש שכתבנו בתוך הדף. אבל לפי הפירוש שהבאנו בעיונים לעיל בשם הר"ן אז קושת הגמרא מתפרשת כך: רב מאיר אומר במשנה שכאשר הבעל לא

ביום שנודע לו שאפשר להפר את הנדר הזה. "וחכמים אומרים יפר" היינו ביום שמעו, אבל לאחר שחלף יום שמעו אין יום הידיעה נחשב כיום שמעו.

וביאור הדברים הוא: רבנן סוברים שידיעה חלקית אף היא נחשבת ידיעה. ועל כן אפילו אם לא ידע שאפשר להפר את הנדר בכל זאת זה נחשב יום שמעו. ורבי מאיר סובר שידיעה חלקית אינה נחשבת ידיעה ולכן אינו יכול להפר כל זמן שעדיין לא נודע לו. וכן סובר רבי מאיר דאעל ידיפ שידיעה חלקית אינה נחשבת ידיעה, בכל זאת זה נחשב שחלף יום שמעו, ואין היום

אבל אמר: מה שתרצי עשי, שנתן לה זכות להשתמש במעות אלו לכל מה שהיא רוצה

לכך דרשה מיוחדת? והלא מ"בלי דעת" נפקא ליה.

קנה יתהון בעל. לפי שכל מה שיש לאשה קונה הבעל. וכיון שהאשה יכולה להשתמש בזה לכל דבר, הרי זה שלה לגמרי, וממילא קונה את זה הבעל.

אלא, שמע מינה, שיש לדרוש את הפסוק "בלא ראות", לרבות את הסומא.

מתניתין:

ושמואל אומר: אפילו אמר "מה שתרצי עשי", לא קנה יתהון בעל.

המדיר הנאה מחתנו [אדם שהדיר את חתנו מלהנות מנכסיו].

כי היות שהתנה ואמר שמעות אלו נתונים לך על מנת שלא יהא לבעלך רשות בהם, מועיל התנאי, ואין בעלה זוכה בזה.⁽²⁹⁾

והוא רוצה לתת לבתו מעות, והרי כל מה שיתן לה יהא שייך לבעלה, כי כל מה שקנתה אשה קנה בעלה.

מתקיף לה רבי זירא:

אומר לה: הרי המעות האלו נתונים לך במתנה, ובלבד שלא יהא לבעליך רשות בהן.

כמאן אזלא הא שמעתא דרב [כדעת מי אמר פג-ב

ואין לך רשות להשתמש בזה אלא מה שאת נושאת ונותנת בפיד.

רב את דינו?]

כלומר: רק להשתמש במעות אלו לאכילה.

כרבי מאיר, דאמר יד אשה כיד בעלה.

ורמינהו — ואם כך, יש סתירה לכך מהמשנה במסכת עירובין [עירובין עג ב], דתנן:

גמרא:

מבוי הוא סימטא הסגורה משלוש רוחות, ופתוחה ברוח הרביעית אל רשות הרבים. אל המבוי פתוחים פתחים מכמה חצירות של בתים. ואסור מדרבנן לטלטל בשבת

אמר רב: לא שנו אלא דאמר לה מה שאת נושאת ונותנת בפיד. אז אין הבעל קונה מעות אלו, כיון שאף לה אין זכות במעות אלו אלא לענין אכילה.

שידיעה חלקית אינה נחשבת ידיעה ולכן הוא ממעט סומא מפרשת רוצח.

יודע שזהו נדר שאפשר להפר אותו אז זה לא ידיעה, ואם כן קשה שלגבי רוצח בשוגג הוא סובר שידיעה חלקית נחשבת ידיעה.

אבל מהרישא לא קשה כלל כיון שברישא אין זה נחשב אפילו ידיעה חלקית. [ר"ן].

וכן קשה שרבנן (שזהו רבי יהודה) במשנתנו סוברים שידיעה חלקית נחשבת ידיעה ולכן אפשר להפר את הנדר רק ביום שמעו ולא ביום שנודע לו. ואילו גבי רוצח אומר רבי יהודה

29. לפי הסבר הר"ן,

ולפי דעת הר"ן אין המחלוקת בהסבר דברי